

Muzeum Miejskie
Dom Gerharta Hauptmanna
w Jeleniej Górze — Jagniątkowie

Das Städtische Museum
Gerhart-Hauptmann-Haus
in Jelenia Góra — Jagniątków

DIORAMY ze zbiorów Henryka Tomaszewskiego (1919–2001) i Stefana Kaysera
DIORAMEN aus der Sammlung von Henryk Tomaszewski (1919–2001) und Stefan Kayser

1.08.2009 — 11.10.2009

Szanowni Państwo,

Miło mi móc zaprosić Państwa do obejrzenia nowej wystawy czasowej w Muzeum Miejskim „Dom Gerharta Hauptmanna” – dioramy śląskie ze zbiorów Pana Henryka Tomaszewskiego (1919-2001) – tancerza, choreografa i założyciela Teatru Pantomimy we Wrocławiu i Pana Stefana Kaysera.

Dioramy, obrazy przestrzenne przedstawiające najciekawsze motywy krajobrazu śląskiego przed ponad dwustu laty uchodziły za najciekawszą turystyczną pamiątkę z Karkonoszy, ciesząc się ogromną popularnością.

Cieszę się, że dzięki życzliwości i wsparciu ze strony Pana Stefana Kaysera, a także polskich i niemieckich instytucji – Prezydenta Miasta Jeleniej Góry, Konsulatu Generalnego RFN we Wrocławiu i Saksońskiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych – mogliśmy zrealizować tę ciekawą ekspozycję.

Zachęcając Państwa do zwiedzenia wystawy mam nadzieję i życzenie, aby zarówno jej niepowtarzalny urok, jak i aura miejsca ekspozycji wzbudziły Państwa zainteresowanie i spowodowały, że chętnie i często będą Państwo powracać do willi śląskiego Noblisty w Jagniątkowie.

Julita Izabela Zaprucka

Dyrektor

Muzeum Miejskiego „Dom Gerharta Hauptmanna”

Sehr geehrte Damen und Herren,

Es ist für mich eine große Ehre, Sie zu unserer neuen Sonderausstellung „Dioramen aus der Sammlung von Herrn Henryk Tomaszewski (1919-2001)-Tänzer, Choreograf und Gründer des Pantomimentheaters in Wrocław und Stefan Kayser in das Städtische Museum Gerhart Hauptmann Haus einladen zu können.

Die Dioramen als dreidimensionale Kastenbilder, die die schönsten Motive der schlesischen Landschaft darstellen, galten als sehr begehrte Andenken aus dem Riesengebirge.

Ich freue mich, dass dank der freundlichen Unterstützung von Herrn Stefan Kayser und polnischen als auch deutschen Institutionen – dem Präsidenten der Stadt Jelenia Góra, dem Generalkonsulat der BRD in Wrocław, dem Sächsischen Ministerium des Innern – die interessante Exposition realisiert werden konnte.

Sie zum Besuch unserer Ausstellung einladend, hoffe ich, dass die unvergesslichen Eindrücke sowohl von den Exponaten als auch von der einzigartigen Aura der Villa Wiesenstein dazu beitragen, dass Sie hierher immer wieder zurück kehren werden.

Julita Izabela Zaprucka

Direktorin

des Städtischen Museums Gerhart-Hauptmann-Haus

Szanowni Państwo,

Diorama jako forma obrazu przestrzennego, trójwymiarowego powstała na początku XIX wieku. Przedstawiają znane miejscowości uzdrowiskowe, obiekty architektury, krajobrazy Śląska, Czech, Szwajcarii. Do wykonania służyły miejscowe materiały: papier, mech, szkło. Jako technika malarska najczęściej stosowana akwarela. W przedstawionych dioramach chodzi o kulisowe zaaranżowane obrazy skrzynkowe, które w XIX wieku produkowane były w dużych ilościach jako pamiątki z podróży. Wprowadzenie iluzjonistycznego prospektu krajobrazu w skrzynkę może być zrozumiane jako próba zapobiegania przemijającym wrażeniom wzrokowym. W ten sposób starano zatrzymać niezapomnianą chwilę z podróży, a wspomnienia w formie pamiątkowego pudełka służyły jako ozdoba pomieszczeń domowych.

Przyjemnych wrażeń życzy Stefan Kayser

Sehr geehrte Damen und Herren,

Die Dioramen als die Form eines räumlichen, dreidimensionalen Bildes entstanden am Anfang des 19. Jh. Sie stellen bekannte Kurorte, Architekturobjekte und die Landschaften von Schlesien, Tschechien und der Schweiz dar. Sie wurden aus Papier, Moos und Glas angefertigt. Als Maltechnik verwendete man dabei am häufigsten ein Aquarell. Unter dem Begriff „Diorama“ versteht man die in hölzernen Schaukästen untergebrachten Bilder, die im 19. Jh. als Reiseandenken zahlreich produziert wurden. Das Festhalten einer Landschaft in einem Kasten, wodurch eine fast perfekte Illusion von räumlicher Tiefe erzeugt wird, kann als ein Versuch verstanden werden, die vergänglichen visuellen Empfindungen zu verewigen. Auf diese Weise versuchte man, die unvergesslichen Reiseumomente wiederzugeben und die Erinnerungen in Form eines Kastenandenkens dienten als Verankerung der Wohnräume.

Angenehme Eindrücke wünscht Stefan Kayser

Warmbrunn (Cieplice)
41 x 57 x 5,5 cm

Glatz (Hrabstwo kłodzkie)
44 x 50,5 x 5,5 cm

Albendorf (Wambierzyce), sygn. 1886 J. Dierig
32,5 x 38,9 x 6,5 cm

Bad Reinerz (Duszniki Zdrój) sygn. A.C. Dantschours 1842
43 x 53 x 4 cm

Brunnenplatz zu Reinerz (Park Zdrojowy, Duszniki Zdrój)
19 x 22 x 3,5 cm

Bad Landeck (Łądek Zdrój) sygn. A. Dantschours & Georg
47 x 55 x 5 cm

Landeck von Pilze aus gesehen (widok na Łądek Zdrój)
37 x 48 x 3,5 cm

St. Michael Scapella, Wartthurm und Zeughaus
(Kapliczka św. Michała, wieża wartownicza z arsenałem)
32 x 38,5 x 11 cm

Pfarrhoff in Nipperrn, Schlesien (Plebania w Mrozowie, Śląsk)
35 x 44 x 7 cm

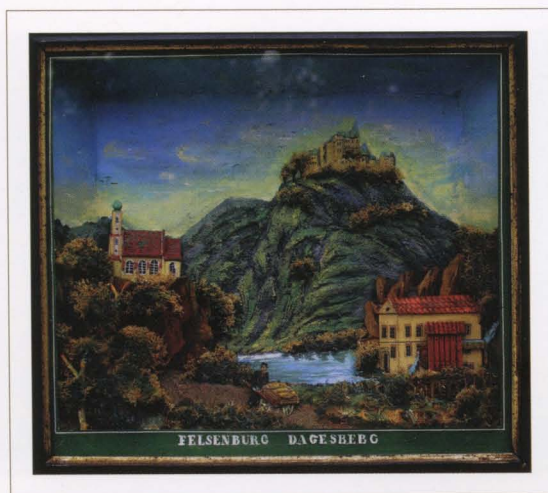
die Kirche, umgeben von Kapellen, Schlesien (Kościół w otoczeniu kaplic, Śląsk)
28,5 x 36,5 x 5 cm

Wallfahrtsort in Krautenwalde (miejsce pielgrzymkowe, Travna – Czechy)
19 x 14 x 2,5 cm

Palast im Garten, Deutschland (Palac w ogrodzie, Niemcy)
40 x 45 x 10 cm

Felsenburg Dagesberg (zamek położony na skale)
31 x 34 x 9 cm

Gebirgssee in Tyrol (górskie jezioro w Tyrolu)
32,5 x 38 x 3,5 cm

Sommerleben (scena rodzajowa w Alpach)
49 x 61 x 11,5 cm

Stolzenfels/Rh (zamek Stolzenfels nad Renem k. Koblencki), sygn.WM Cottbus
60 x 75 x 10 cm

**Projekt dofinansowany ze środków Miasta Jelenia Góra,
Saksońskiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych
i Konsulatu Generalnego RFN we Wrocławiu.**

**Das Projekt wird von der Stadt Jelenia Góra,
dem Sächsischen Ministerium des Innern
und dem Generalkonsulat der BRD in Wrocław
finanziell unterstützt.**

**Muzeum Miejskie „Dom Gerharta Hauptmanna”
Städtisches Museum Gerhart-Hauptmann-Haus
ul. Michałowicka 32, 58-570 Jelenia Góra
tel: +48(0)75- 755 32 86, fax: +48(0)75- 755 63 95
www.muzeum-dgh.pl, kontakt@muzeum-dgh.pl**

JBC 39848